ANUL I.— No. 20. 2 LEI EXEMPLARUL MARȚI 26 IUNIE 1923

Redacția și Administrația:
Bulevardul Elisabeta
(Palatul Eforiei)

Anunciuri și Reclame
se primesc la Administrația ziarului.

CUVÂNTUL STUDENȚESC

ORGANUL·STUDENȚIMEI·ROMÂNE
DIN INTREAGA ȚARĂ

PREȚUL:
2 Lei numărul în Țară.
3 Lei numărul în Străinătate.

ABONAMENTE
Pe 12 luni — — — Lei 100.—
Pe 6 „ — — — „ 60.—
Pe 3 „ — — — „ 30.—

Pentru
Preoți, Profesori, Învățători, Studenți și Ofițeri:
Pe 12 luni — — — Lei 70.—
Pe 6 „ — — — „ 40.—
Pe 3 „ — — — „ 25.—

O mare nedreptate

Părerile d-lui Bouglé

Ilustrul profesor sociolog *Bouglé*, ne-a onorat de curând țara, prin prezența sa, ținând și patru conferințe la Fundația Carol I.

Intors în Franța, distinsul sociolog, a găsit de cuviință ca în interviewul acordat ziarului „*Le Quotidien*" să numească mișcarea noastră națională studențească „*o mare rușine*".

Cel puțin așa afirmă „Adevărul" din 19 Iunie a. c.

Noi presupunem că ziarul „românesc" (?) e de bună credință și că cuvintele sunt ale d-lui Bouglé și atunci ne punem întrebarea: are d-sa dreptate să numească mișcarea tineretului universitar „o mare rușine"?

Dacă nu ar avea calitatea pe care o are, am tăcea, însă d-l Bouglé este sociolog, și unui sociolog nu-i este permis să facă afirmațiuni, atunci când nu cunoaște cauzele.

Noi învățasem că „*pentru un sociolog o faptă eroică sau una ignobilă au aceiași importanța; el studiază doar cauzele, lăsând pe seama omului politic și a eticianului valorificarea și aprecierea*".

Ori, distinsul sociolog, nu a studiat cauzele mișcării noastre; s'a mărginit numai s'o aprecieze, taxând-o drept „o mare rușine", neștiind ca prin aceasta săvârșește „*o mare nedreptate*".

Prea mult nu ne mirăm! Ceeace n'au făcut ai noștri, nu putem cere să facă un strein.

Trebuia totuși, să-și amintească că **fiecare** popor, în limita dreptății și a hotarelor țării lui, are dreptul să se **intereseze** de soarta lui și că, atunci când „cei chemați" neglijează interesele vitale **ale neamului, tineretul** intelectual are dreptul să-i cheme la realitate.

D-l Bouglé, ne-a găsit în plină mișcare și într'o situație destul de tristă. Iși va fi închipuit, poate, că vine în acea Dacia Felix, și nu în România Mare, unde datorită tratatului de la Saint Germain nu mai sunt streini, ci *numai Români*.

Noi îi apreciem toate cunoștințele și valoarea pe care o are, însă îi spunem că d-sa nu erà competinte nici să înțeleagă, nici să deslege problema pusă de noi și de aceia a făcut „o mare nedreptate" vorbindu-ne de rău.

„România nu este un stat etnic constituit de veacuri, ci abia astăzi stă în fața problemei acestei constituiri, abia azi a izbutit să-și vază natura întregită, abia azi se agită zilnic cu chestia nedeslegată încă a unificării, abia azi își chibzuește — și nu e lăsată să-și mediteze în tihnă — propria organizare a statului etnic, în o constituție națională" [1]).

Sociologul francez, n'a vrut să cunoască aceasta și mai ales n'a vrut să-și pună întrebarea firească:

Ce au făcut popoarele în momentul când erau preocupate de chestia propriei organizări încă nedesăvârșită, a statului lor național?

Ce a făcut Franța, d-lui Bouglé?

Răspunsul i-l vom da noi, cu citațiuni din lucrările franțuzești.

In 1306, Franța n'a făcut alt ceva, decât ce făcuse Anglia în 1290, adică *a expulzat pe toți Jidanii de pe teritoriul ei*. Ba mai mult, Franța, s'a văzut nevoită să repete, la interval de 90 ani, măsura de higienă preventivă a statului național în formație, expulzând încă odată, la 1395, pe jidanii din Franța. [2])

Și mai departe; deși Franța, decretase în 1791 „*marea reformă*", faimoasa „*emancipare legală*", printr'o hotărâre a Adunării naționale, totuși în 1883 începe mișcarea contra jidanilor. Și odată începută în Franța generoasă și liberală, mișcarea contra jidanilor nu s'a terminat curând. Ea nu a durat mai puțin de *zece ani*—„*au delà de toute espérance*" cum adaugă **Reinach.**

Iată, domnule profesor, ce a făcut Franța, care a simțit în vieața ei istorică, pericolul semit și a arătat lumii, prin exemplul ei eloquent, la ce mijloace de profilaxie socială recurge un popor, care vrea să-și conserve ființa sa națională în clipa delicată a organizării sale politice.

Dar Franța, sora noastră mai mare, a uitat.

Pentru realizarea visului nostru secular ne-am aruncat în foc, alături de Aliați, și ni l-am realizat dar, la masa păcii a trebuit să bem otravă întinsă de Aliații noștri. Noi nu vom uita!

Franța cu cei 450 de membri ai săi față de un jidan, e o țară, care nu poate să înțeleagă și să judece, din proprie experiență actuală, o țară în care stau numai 7 conaționali față de acelaș element etnic strein — chiar dacă celelalte condițiuni de cultură, de organizație economică, politică etc., ar fi aceleași. Și aceste condițiuni nu sunt aceleași la poporul francez și la cel român. Cel dintâi, având un suflet întărit de o veche cultură națională, cultură crescută de secol edin propriu geniu etnic, trăește în forme de organizare politică, economică, socială, bine închegate, într'un stat consolidat de veacuri [1]), pe câtă vreme cel de al doilea este așa cum am spus la început.

Și cu toată situația ei strălucită cu toată pătrunderea adâncă în conștiința Francezilor, a principiilor *Liberté, Egalité, Fraternite*, **sentimentul de aversiune**, „a reapărut în toate clasele societății; și îi trebue unui evreu astăzi [2]) ca să cucerească o situație oarecare, mult mai multe talente și eforturi decât concetățenilor săi de alte confesiuni.

Chiar azi în Franța, Jidanii nu sunt priviți cu ochi buni. Dacă ar fi să luăm după cărțile ce s'au scris contra lor, după războiu, apoi Franța ne întrece.

„Trebue totdeauna să ne păzim de ei (de Jidovi), căci sunt vrășmașii omenirei" [3]).

Mișcarea noastră contra Jidanilor „nu e decât un mare efort de reacție în contra tentativei de imperialism judaic internațional" [4])

„In însăși Izrael reșade cauzele adânci ale antisemitizmului iar nu în populațiunile ce le sunt ostile" [5]).

La această concluziune ar fi ajuns d. Bouglé, sociologul Franței, dacă ar fi cercetat cauzele mișcării noastre și dacă mai ales ar fi făcut o comparație între situația țărei sale și a noastră. N'a făcut-o și de aceia greșește grozav când ne condamnă. Noi nu am văzut nici rând scris de d-sa prin care să condamne ceeace făcea și face Franța pe tema Jidanilor.

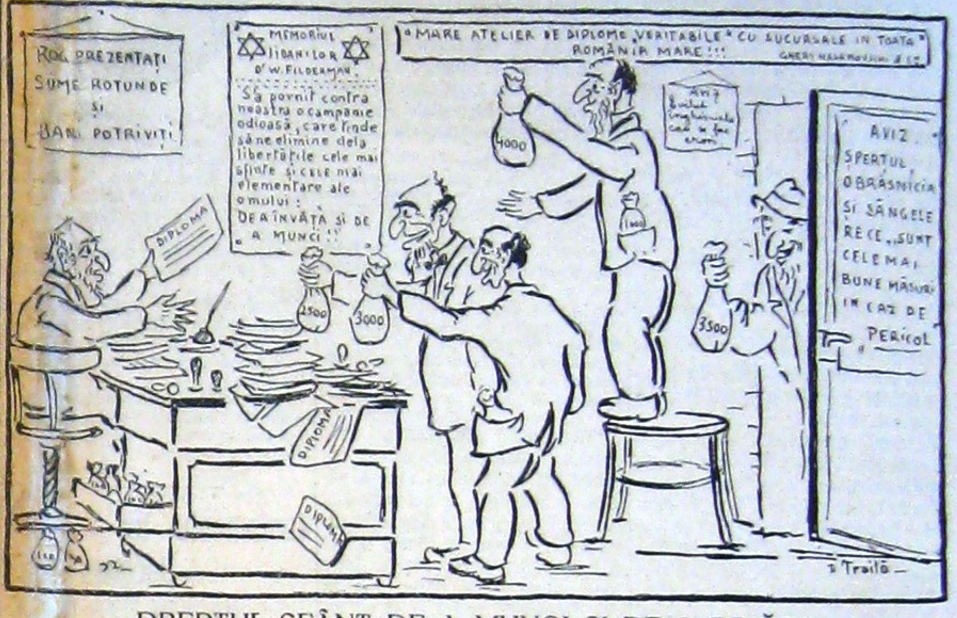
Să o știe, că mișcarea noastră nu e „o mare rușine" ci e țipătul sfâșietor de îngrijorare al tineretului universitar român.

C. M. Răpeanu

1) Gâvănescu: La o răspântie a istoriei naționale, pag 35.
2) Salomon Reinach, Orpheus, Histoire générale des religions, 19 4 pag. 304.

1) Gâvănescu; La o răspântie.
2) Reinach op. cit. apărut în 1914 pag. 307.
3) Lambelin: Le Règne d'Israel chez les Anglo-Saxon pag. 148, Paris 1921.
4) S. Bătault „Le problème Juif" Ylon Nourît, p. 242.
5) Bernard Lazare „L'Antisemitisme, p. 2.

IN SLUJBA UMANITARISMULUI



„DREPTUL SFÂNT DE A MUNCI ȘI DE A INVĂȚA"
(Memoriul U. E. R. către Rege).

DECLARAȚIE

Subsemnații studenți Universitari, protestăm cu toată indignarea, contra faptului necuviincios prin care am fost introduși printre studenții ce au semnat „Manifestul Studenților Universitari" publicat în ziarele: „Dimineața" din 18 Iunie a. c. și „Viitorul" din 19 Iunie.

Este o rușine pentru cei care fără a lua măcar avizul colegilor lor îi iscălesc pe aceștia într'un manifest care nu le-a fost cunoscut, cu atât mai mult când aceasta constitue un fals.

Sunt însă o parte din noi cărora ne-a fost prezentată o petiție pe care am semnat-o.

Această petiție însă era îndreptată către D-l Rector, dar conținutul ei era cu totul altul.

Ceilalți însă n'au avut nici o cunoștință despre pomenitul „manifest".

Armează iscăliturile celor ce au fost iscăliți fără voia lor.

N. Măcrineanu
Ioan A. Preotesei
Gh. Stancu
M. Ciobanu
L. Ionescu
D. Istrate

P. S. De notat însă că în categoria asta mai sunt încă mulți și dacă va fi nevoe încă de vre o probă o vor da-o.

Un spirit nou în Universitate

Distinsul nostru profesor, d-l dr. Mina Minovici, a fost ales decan al Facultăței de medicină.

Fără a vorbi de calitățile și de competența științifică a ilustrului profesor, alegerea sa în această demnitate, are pentru noi semnificația începutului unei noui ere, de strânsă legătură între profesori și studenți și de o rodnică colaborare între ei.

De oarece cunoaștem condițiunile cu cari d-sa a candidat: **retragerea armatei din Universitate. amnestierea eliminaților și restituirea studențimei în toate drepturile ei,** *îi aducem în numele întregei studențimi bucureștene vii mulțumiri pentru părinteasca sa bună voință.*

Totdeodată, urări călduroase de muncă spornică și de fericită isbândă cu asigurarea unui temeinic concurs din partea studențimei.

CĂTRE STUDENȚIME

Facem un calduros apel către studențimea universitară a centrului București cu deosebire către colegii din provincie, ca să trimită la redacția ziarului (Palatul Eforiei) adresa personală, cu indicația facultății ce urmează, a anului de studiu, cu propuneri în ceeace privește mișcarea studențească sau cu privire la „Cuvântul Studențesc".

De asemenea în ce mod pot activa pe timpul vacanței. Le vom comunica la rândul nostru lucruri de multă importanță.

Industria diplomelor false progresează

Deși anul aceasta, industria diplomelor falșe a fost grav stingherită de intervențiile „*intoleranței*" noastre justiții, totuș grație forței și organizației ce reprezintă, avântul ei progresează, în virtutea dreptului sfânt și elementar *de a învăța și de a munci* (memoriul U. E. R. către rege).

Inregistrăm cu indignare și denunțăm opiniei publice ultima vătămare ce s'a adus acestei industrii:

***

Galați 30 Iunie. — Tribunalul Covurlui s. I, compus din d-nii: judecători Aburescu, Anastasiu și procuror Cucu, a judecat azi după amiazi procesele unor alți 3 diplomați falși ai școalei comerciale, pronunțând următoarele sentințe: *Abramovici Moise*, soldat în reg. 2 roșiori, care a obținut o diplomă pentru suma de 2000 lei, a fost condamnat la 15 zile închisoare; *Wagler Haim*, care a obținut o diplomă pentru suma de 1000 lei, a fost condamnat la trei luni închisoare, și *Ionaș Zelig*, soldat din reg. 6 călărași, care a obținut o amânare pe baza unei adeverințe falșe, cumpărată cu suma de 300 lei, a fost condamnat la 15 zile închisoare.

ISTORIA EVREILOR IN ȚINUTURILE ROMANEȘTI

de ANTON OPRESCU

(CONTINUARE)

Prin cele spuse până acum cred că am dovedit îndeajuns că n'a putut exista element evreesc autochton în ținuturile dunărene.

D. Profesor Iorga deși nu tăgăduește că în amestecul de Latini de limbă care a fost adus în noua provincie a Daciei sau atras de minele de aur și argint, ar fi putut fi și Evreii cei mai autentici, este încredințat însă că contopirea lor cu poporația băștinașă era împiedecată de motive religioase iar de menținerea ca națiune a acelor aventurieri sporadici nici vorbă nu poate fi.

Acelaș lucru l-am spus și mai nainte. Il spun și acum nu pentru altceva, decât spre a atrage atențiunea că *Berkowitz* citează trunchiat din Istoria Evreilor în țările noastre a d-lui Iorga. numai ceea ce se referă la venirea Evreilor în Dacia să vadă dacă e rost de pricopseală, nu și conclusiunea la care ajunge d. Iorga că nu s'au putut contopi și nu s'au putut menține.

Nici în timpul ce s'a scurs de la colonizarea Daciei până la întemeiarea principatelor românești nu se pomenește de Evrei. *Ori cât s'ar încerca improvisații istorici ai Evreilor să falsifice istoria și a noastră și a lor și a popoarelor ce ne înconjoară, nu vor reuși să convingă pe nimeni că Evreii ar putea fi a doua națiune a patriei.*

Străduințele pentru înfrățirea celor două popoare, român și evreu, se pot dovedi în alt chip, bunăoară cum a înțeles *Hillel* și *Academia română.*

Ajungem deci în vremea întemeerii principatelor dunărene.

Acestea n'aveau orașe create din însăși desvoltarea națiunii care le întemeiase și le sprijinea

Toate orașele ce se întâlnesc în urmă vin dintr'o colonizare. Așa spune d. Iorga în lucrarea citată. Berkowitz citează și el acest pasagiu dar adaugă că și satele noastre au fost create de colonizare (asta e măestria cu care se laudă) și apoi se întreabă: *Cine contribui la această colonizare?* pentru ca să răspundă imediat el însuși: *Elementele cari au putut aduce cu ele oarecare activitate comercială, elementele cari erau în stare să* **insuflețească un ținut.** Da, așa este, decât printre acești factori susceptibili de a fi întemeiat și populat centrele celor două principate, nu putem admite pe Evrei, până când nu ni se înfățișează documentele făgăduite de Berkowitz. Și fiindcă am putea noi aștepta mult și bine și documente tot nu ni se vor înfățișa, spunem și pentru Evrei și pentru Români, că din orașele Ardealului ca Brașovul, Sibiul, nu au venit Evrei coloniști în orașele Munteniei. *Ori cine va cerceta registrele de socoteli ale Brașovului și Sibiului. va face constatarea că aceste orașe nu numărau Evrei printre locuitorii lor.* Despre persecuția Evreilor în Ungaria în vremea lui Ludovic cel Mare și fuga lor în masă în Muntenia în vremea lui Vladislav Basarab, lipsește orice dovadă autentică (N. Iorga).

Cine cunoaște viața patriarhală de atunci, cine cunoaște drumurile ce legau atunci Ardealul cu Muntenia, cine știe că nici până azi nu s'a făcut contopirea deplină între locuitorii de munte (munteni) și locuitorii de stepă (cojani), își dă imediat socoteală că Evreii nu ar fi fost primiți nici de nevoe, nici cu brațele deschise sub Vladislav Basarab și sub succesorii lui Radu II și Dan I. Era și prea recentă amintirea alungării Tătarilor, fie ei și de altă lege decât legea jidovească.

Iar solidaritatea neamului nostru se baza numai pe lege *(pe religie). De aceea Domnitorii noștri când au fost să se închine Turcilor — Turcilor cari ajunseseră spaima Europei — cea dintâi clauză pe care au pus-o în tractatele de pace, a fost aceea că streinii nu se vor stabili în țară și nu vor putea să aibă lăcașuri de rugăciune.* Cum ar fi putut subsista Evreii, fără asemenea lăcașuri, ei cari astăzi încă se adună în sinagogele lor spre a afurisi un ziar românesc pentru că a cutezat să ridice glasul pentru Români?

In orașele Moldovei lucrurile s'au petrecut altfel. Ele au fost influențate de orașele galițiene întemeiate de regii Poloniei—în scopuri de a spori veniturile regești — scopuri curat fiscale. De aceea regii Poloniei au căutat să atragă în acele orașe în primul rând pe Armenii din Caffa prin acordarea de tot felul de privilegii, pe Germani în al doilea rând.

Viața orășenească din Germania era de multă vreme pătrunsă de judaism. De ce? Fiindcă Evreii alungați din toate regiunile Europei numai între Germani ș' Italieni mai trăiau nesupărați. Imprejurările politice — desbinările între principi — le erau Evreilor priincioase, fiindcă în asemenea împrejurări nu se putuse lua măsuri generale de isgonire a lor.

Acești negustori Evrei din orașele Galițiene au putut ei trece în orașele Moldovei? Nu.

Nu sânt pomeniți în nici unul din numeroasele acte ale noastre din veacul al XV. Și nu se poate susține că s'ar fi strecurat pe lângă cronici și poruncile domnești fiindcă întâlneau pe Armeni, cari aveau nu numai o jurisdicțiune religioasă, o organizație specială, ci o administrație municipală a lor — ca la Suceava — și pe mâna cărora ajunsese, negoțul moldovenesc. Proverbele românești privitoare la negoț și negustori și strigăturile la horă:

UN OM DINTR'O BUCATA

de V. NEGRUȘI

— AMINTIRI —

— Traiane, fii cuminte, lasă sanitarii să te 'ngrijească altfel mori!

— Hum — da, bine.

Așa-l siliam pe prietenul mieu Traian Ionescu, locotenent în al treizeci și nouă-lea regiment de infanterie să fie liniștit, căci numai de mine asculta și astfel sanitarii îi puteau face injecțiile cu uleiu camforat, un leac ușor pentru tifosul exantematic.

Eram camarazi: el, comandantul companiei I-a de infanterie. Eu căzusem cel d'intâiu pradă bolii secerătoare de vieți și la două zile veni Traian lîngă mine în infirmeria improvisată din Negrești-Vasluiu.

De la 7 Mart până la 1-iu April am bolit mereu, și numai ca o candelă slabă licăria viața în noi. Dumnezeu, vigoarea noastră fisică și leacurile doctorilor ne-au pus însă pe picioare.

Ziua de 1-iu April st. vechiu, în 1917, cădea în Sîmbăta Paștelor. Moldova refugiului nostru își avea bisericile ei multe, toate cu clopote. Și cît de frumos sunau aceste clopote în ziua Floriilor, în ziua de Joi-Mari, dar mai ales la Vinerea cea scumpă, la Prohodul Domnului! Le ascultasem din patul mieu de suferință și amintirile acestor zile mă duceau cu ani în urmă.

Copil, așteptam cu cea mai mare nerăbdare Paștile, cu toate pregătirile religioașe de mai nainte. Adolescent, mă prindeau fiori la gândul întoarcerii în familie, ca să serbătoresc cu ai miei Paștile. Matur apoi, cu soție și copii, aceste serbători îmi amintiau bucuria copiilor, ochii zâmbitori ai soției, câmpia Dunării, unde hălăduiam, frunsișul copacilor, ciripitul păsărilor, verdele cîmpiei și cîte alte perspective din trecut mi se perindau în minte ca un film cinematografic.

In ziua de 1-iu April am cerut doctorului să-mi dea bilet de ieșire din spital, de oare ce eram sănătos. Doctorul, zîmbind, în bunătatea lui sufletească nu mi-a pus piedici și m'a evacuat la gazda mea. Dar dorul mieu nu s'a împlinit. N'am avut putere să mă duc să văd Învierea, n'am putut asculta glasul armonios al preotului Băjănaru.

A doua zi de Paști, pe patul de lîngă mine văd ca prin vis că aduce pe cineva. Nu era altul decît prietenul mieu Traian, care nu putea sta fără mine la infirmerie.

Am zăcut din nou două săptămâni, în casa hahamului din Negrești, fără mîncare, căci nu aveam poftă, fără îngrijire, căci hotărîsem pe soldații de ordonanță să nu ni spuie, cu dureri grozave în oase și cu o slăbiciune de credeam că o să ni pună capăt zilelor.

Într'o zi, după cele două săptămâni de suferințe, cari timp era socotit drept convalescență, amîndoi ne hotărîm să plecăm la Iași.

Avem acolo rude: eu un cumnat și el un unchiu.

Ne gîndim noi: schimbarea aierului starea sufletească și o alimentație mai bună poate ne scapă dela moarte.

Dar în Iași, în April 1917, nu era chip de trăit decît anume oameni, din categoria cărora nu făceam parte.

După două zile Traian mă căuta: Măi frate, aici murim mai sigur și mai repede ca la Negrești. Ori plecăm înnapoi, ori nu știu ce să facem. Poftă de mîncare mi-a venit, dar n'am ce mînca.

Mie mi-a venit un gînd: Mă duc la un alt unchiu al mieu să-l rog să mă trimită la o moșie a lui. Tu ce faci?

— Eu plec la regiment.

Și ne-am despărțit. Nu trec nici două ceasuri, și Traian mă găsi tot la cumnatu-meu.

— Mă Vasilică! Unchiu-mieu m'a trimis să-ți comunic că are, pentru amîndoi, loc bun la moșia lui, Rogojeni, din județul Covurlui. Mergi și tu cu mine? Măcar zece douăsprezece zile să le petrecem acolo, să ne înzdrăvenim bine.

Ne-am dus la Rogojeni cu o scrisoare a acestui proprietar. Pe drum, am cetit-o din curiositate. Așa scria acest om administratorului lui:

Ioane,

Vezi că ofițerii cari se presintă cu scrisoarea au fost greu bolnavi. Unul e nepotul meu Traian I., iar celălalt un prieten al lui. Să li dai odaia din spre soare, din conac, să se facă foc în sobă cât îi trebue. Zoița bucătăreasa mea, să li gătească orice mîncare ar dori ei, vin, din cel care beau eu, să li dea logofătu, trăsura cu cai la îndemînă și toate voile să li se facă. Ai auzit? Vezi că ofițerii ăștia merg numaidecît pe front. Să n'aud că li-a lipsit ceva!

Cu bine C. V. B.

N'am gustat niciodată plăcerile fisice și morale pe care acest om darnic din toată inima ni le-a hărăzit. În zece zile ne-am recăpătat puterile fizice și buna dispoziție sufletească. A venit și dînsul la noi și între două trebi curente, între două ordine aspre, găsia timp să stea cu noi de vorbă și să ne întreție cu povestiri hazlii și cu tîlc.

Toată ziulica alerga pe moșie să-și vadă sămănăturile, livezile, viile, animalele și tot rostul gospodăriei Cînd venia seara, în loc să se liniștească, ni povestea anecdote, punea nepoatele să cînte ceva la piano, sau pe unul din noi să-i povestim episoade de războiu.

Și atunci, la lumina lămpii, în cerdac ori în casă, omul acela voinic, aspru și violent, era mic de tot în fotoliul lui scund, blînd, duios până la lacr'mi și însuflețit de sentimente așa de omenești că nu-l mai recunoșteai.

De-aceia, acum două săptămîni, cînd am auzit minunea ce s'a înfăptuit ca un bogătaș romîn, încă în viață fiind, să dea douăsprezece milioane, pentru un cămin studențesc, nu m'am mirat de loc, aflînd că acel om este vechea mea cunoștiință C. Vasiliu Bolnavu, un om întreg dintr'o bucată.

Cele de mai sus au apărut în revista „Ramuri—Drum drept" din Craiova, de sub direcția d-lui N. Iorga. Ne-am permis a lua de acolo, pentru că astăzi când se dă largă publicitate atâtor calomnii, simțim de datoria noastră a face cât mai cunoscută o faptă bună și un om „de omenie".

Serbare cercetășească

Centuria Universitară . a Cohortei Păstorul Bucur, a organizat o serbare câmpenească, în grădina Bordei (dreapta arcului de triumf), pentru Duminică 24 Iunie, între orele 15—23.

Mari atracțiuni sunt rezervate publicului bucureștean, care e rugat să ia parte. Se rezervă intrarea liberă onor. membrii ai corpului didactic din Capitală.

De n'ar fi Armean cu șatră.
N'ai vedea fată gătată,

I. B. 424: *arată îndeajuns antagonismul dintre Armeni și Ovrei.*

Deci nici în veacul al XV nu e vorba de Evrei în ținuturile românești, fie îndeletnicindu-se cu comerțul, fie îndeletnicindu-se cu altceva. De Evreii din Balcani călăii de Evrei trecători, negustori ambulanți prin Valachia sau Moldova, prinși de Vlad Țepeș ori Ștefan cel Mare, nu ne ocupăm acum, nici de Evreii din Crimeea, cari se îndeletniceau cu negoțul de robi.

În veacul al XVI *George Reichèrstorf* din Transilvania care a venit în Moldova din porunca regelui Ferdinand, în vremea lui Petru Rareș, nu găsește aci Evrei. Lucrarea sa *Moldaviae quae olim Daciae pars chorographia* tipărită la 1541 este reprodusă în vol. III al Tesaurului de monumente istorice. Faptul că d. Profesor Iorga pune temei pe relatarea lui *Reichèrstorf* nemulțumește pe Berkowitz, care socotește *„fără valoare"* remarca istoricului.

In schimb el, Berkowitz, pune temei pe *„un document reprodus de Brociner în chestiunea Israeliților români p. 115*, care constată prezența în oarecare orașe a Armenilor, Grecilor și Jidovilor [1]). *Un alt tip așa de obrasnic și șarlatan încă n'am mai pomenit.* Fiind-că hrisovul din 1525 al lui *Ștefan al VI* datat din *Topliceni* în privința orașului Vaslui este arătat de Brociner ca fals: Documentul de mai sus este fals. D. Gr. G. Tocilescu într'o conferință ținută la Ateneu a dovedit că acest hrisov se datorește plastografului care a plăsmuit așa zisa cronică a lui Hurn". Le spune acestea Brociner la pag. 116.

Apoi n'am dreptate să-i zic lui Berkowitz, cum l-am zis?

(Va urm)

1). Berkowitz pag. 50.

O DEDICAȚIE

Admirabilul studiu al d-lui profesor I. Găvănescul din care publicăm și în acest număr un fragment, a fost închinat, ca un omagiu, d-lui Vasiliu-Bolnavu.

Iată dedicația care ține loc și de prefață:



D-l C. N. VASILIU

Inchin această scriere conștiinței românești manifestate în gestul patriotic al bunului Român **Const. N. Vasiliu,** *care „în fața sufletului vremii", cum se exprimă în actul donației celor douăsprezece milioane ridică pe lângă Universitate un cămin de adăpostire pentru fiii de Români doritori de cultură superioară.*

Afară de paginile scrise — și intitulate — „În fața faptelor", această lucrare a fost alcătuită pe de antregul cu mult înainte de **mișcările studențești** *din urmă.*

Actualitatea ei nu o constituesc schimbările zilei trecătoare, ci probleme adânci, deci mai durabile, ale vieței noastre naționale contimporane.

I. Găvănescul

Testamentul lui Jacques Elias

Sub semnătura d-lui Emil D. Fagure, în Presa, apare un articol *„Socoteala lui Jacques Elias"*, prin care, firește, caută a dărâma antisemitismul și a prea mări pe Jidani.

Mai întâi, acest *„grandios testament"* a fost dat la lumină, așa cum a plăcut coreligionarilor testatorului. Opera defunctului bancher J. Elias, pare a nu fi fost chiar așa tocmai *„un testament de neevreu"*, căci, deși se lasă legatară Academia Română, totuși, i se arată că are de făcut, între altele: *un spital* cu 100 de paturi, în care vor fi primiți *Evreii și alții de orice confesiune; O școală, în care vor fi primiți și alții de orice altă confesiune* și așa mai departe, vasăzică, rezultă că „grandiosul testament" al def. J. Elias nu numai că nu uită pe Evrei, dar arată că acele instituțiuni de bine facere (spital, școală ect.), *vor servi mai întâi Evreilor și pe urmă dacă se vor mai găsi locuri și celor de altă confesiune!*

Și, dacă ținem seamă că Jidanii, și fără un testament în care să indice primul loc pentru ei, au uzat și abuzat totdeauna de instituțiunile noastre cu tupeul caracteristic lor, ce va fi oare cu instituțiile ce se vor crea prin numitul testament, care-i prevede — bineînțeles — în prima linie pe ei? Și-atunci, așa e că Evreii — noi zicem Jidanii — n'au de ce se plânge de testamentul lui J. Elias? Așa este că socoteala cunoscutului J. Elias nu încurcă și *nu strică* cum crede ilustrul reprezentant al celor tăiați împrejur, deloc *„sărmanele socoteli meschine și demagogice ale antisemitilor"*?

Și ce-ar fi, dacă noi, meschinii *antisemiți*, am face și noi Presei o modestă întrebare și anum: *oare sutele de milioane din testamentul lui J. Elias, care de fapt am văzut că nu uită de loc pe coreligionarii săi, au fost ele făcute din altceva de cât din stoarcerea nemiloasă a goim-ilor din țara românească? Să fie oare aceste milioane altceva decât munca și sudoarea Românului exploatat în toate chipurile, de către cei cari numai banul îl vânează și câștigă „fără muncă?"*

Deci, fie pe pace marele Rabi Emil D. Eagure, că chibzuiala defunctului J. Elias, departe de a încurca socotelile antisemiților, le clarifică.

Cu toate astea, noi găsim că ar fi bine ca testamentul lui J. Elias să fie redat publicității în forma lui autentică, dacă aceasta nu cumva ar încurca prea mult socotelile d-lui Fagure și le-ar descurca și mai mult pe ale noastre!

Vasile Vlădescu
avocat profesor

La o răspântie a istoriei naționale

— FRAGMENT —

de I. GĂVĂNESCUL, prof. universitar.

Cum s-a putut să se ceară României, în condițiile istorice în cari se află ca azi, încetățenirea în masă, fără alegere, a tuturor Evreilor aflători pe teritoriul ei, în număr așa de covârșitor?

Cu siguranță că nici Franța nici Anglia nu cunosc raporturile exacte ale numărului populației evreești în România față cu populația autohtonă a țării. Ele nu cunosc nici forțele noastre etnice, absorbite în în clipa aceasta, cu problema vitală a organizării statului național unitar

Sunt imperative ale logicei și ale conștiinței omenești, sunt legi universale ale minții și ale vieții, cari se impun axiomatic și dictează principii și reguli identice, în condiții identice.

Cum poți să ceri altuia să facă aceea-ce pentru tine, în aceleași împrejurări, ar fi însemnat un atentat la dreptul natural al liberei tale desvoltări, ar fi însemnat o sinucidere?

Cum s-ar fi putut, în cunoștință exactă de cauză, ca să ceară României, în schimbul dreptului ei istoric și moral la întregirea neamului, să consimtă a se sinucide?

Ce popor civilizat ar fi putut spune României: „Iată, visul tău secular, pentru isvodirea căruia te-ai aruncat în foc alături de Aliați, acum se îndeplinește. Dar, pentru asta, tu trebue sa bei otravă, să pieri!"

Cine ar fi fost capabil de atâta monstruoasă inumanitate, în numele umanității?

Nimeni.

La alcătuirea unor călăuze ale tratatului dela Saint-Germain, nu s'au cunoscut împrejurările reale ale neamului și statului român.

Aci trebue să recunoaștem partea noastră de vină.

Din sfială or din mândrie, nu ne place să vorbim de noi străinătății, nu căutăm să arătăm, din timp și statornic, starea de lucruri reală a raporturilor noastre, în chestii ce interesează străinătatea, și de cunoașterea justă a cărora atârnă bunul nostru renume sau chiar soarta noastră în lume.

Cel mai indiferent popor din lume, în astă privință, este Românul. Lăsăm pe aliați să vorbească de noi, îi lăsăm pe străini și de regulă pe vrășmași. America ne cunoaște prin ochii Ungurilor, Bulgarilor și Ovreilor, vecinic nemulțumiți și nerecunoscători.

Din sgârcenie, din indolență, din neprevedere, singurul stat din Răsăritul Europei, care se dezinteresează de opera de propagandă în străinătate, de efortul legitim al or-cărui neam de a-și vaorifica drepturile și interesele în lume, este statul român.

Propaganda națională în timpul răsboiului mondial a fost opera inițiativei particulare a câtorva buni Români la Paris [1]), în special profesori universitari.

In chestia evreească n-a făcut nimeni nimic pentru lămurirea opiniei publice europene, nici statu nici particularii.

Deschizându-se acum, pe o lature pur culturală, așa cum a fost pusă de studenți, era de așteptat ca un cuvânt de lămurire să pornească din partea corpului profesoral universitar. Un memoriu obiectiv și documentat, care să prezinte realitatea istorică a raporturilor dintre cele două popoare, din punct de vedere numeric, economic, comercial, cultural, ar fi luminat multe minți desorientate și le-ar fi impedicat de a trage concluzii greșite despre cauzele și scopurile mișcării studenților, chiar dacă s'ar fi făcut rezerve asupra mijloacelor întrebuințate de tinerimea intempestivă și lipsită de experiență.

Nu trebue să se lase impresia că studenții români, în sbuciumul lor dureros, nu au deloc, dar deloc, din nici-un punct de vedere, un pic de dreprate. Că ei sunt numai și numai instrumente oarbe în mâinile dușmanilor din afară și a unor agitatori din năuntru, cari tulbură pacea fericitei Români, unde pericolul evreesc e o simpă himeră și unde, vorba filosofului Pangloss al lui Voltaire: „tout est pour le mieux dans le meilleur des mondes possibles".

E și fals și nedrept.

A vedea numai ceva artificial în o mișcare cultural-socială de o intensitate așa de mare, e a închide ochii, vrând nevrând, în fața fenomenelor vieții publice.

Trebue să avem curajul s'o spunem pe față ca s'o știe străinătatea și toată lumea. Studenții au pus degetul pe o rană a vieții noastre naționale.

Asta nu se poate tăgădui. La ce folosește să negi realitatea? N-o suprimi, nici n-o schimbi, tăgăduind-o.

Că nu studenții, cu mijloace simpliste, or să deslege o problemă așa de complicată, asta e altă vorbă.

Că nu ne place soluția lor, pentru că e formulată în o latinească medievală: *numerus clausus* — parcă aici e vorba de susceptibilități filologice rafinate; or pentru că ea vine din Ungaria, ca și cum temeinicia unei idei n-ar avea alt criteriu decât punctul geografic unde s-a ivit pe globul pământesc, — aceasta e cu totul afară din chestiune.

Intrebarea este: au sau nu au dreptate acești tineri, când susțin că cu proporția actuală de 50, 60, 70, 80, și 90 la sută de Evrei în școlile superioare ale țării mergem vertiginos în prăpastie?

Este drept sau nu că trebue să se restabilească în școlii și în toate manifestările vieții publice— mai ales în cele culturale, cari dețin cârma țării,—raportul natural, corespunzător raportului numeric, al populațiunii, străine față de populația autohtonă?

E bine sa ajungă în pătura conducătoare, la cârma României Mari, în număr așa de impresionat Evreii? *Ce ar zice ei, dacă la o universitate evreiască în Palestina ar fi 80% Arabi? E conceptibil un astfel de raport în or ce țară conștientă din lume?*

Să ne fie oare indiferent nouă Românilor, dăcă poporul român va fi stăpân în țara lui, sau dacă va fi ilotul și robul evreilor?

Ni se pare oare natural să se confirme judecata unora cari cred că mentalitatea românească e mentalitate de sclavi, cari, deprinși cu jugul, îl caută când au scăpat de el? Și că, după ce Românii au scăpat de jugul Ungurilor în Transilvania, de al Nemților în Bucovina, de al Rușilor în Basarabia, își pleacă grumazul docili sub acela al Evreilor, mângâindu-se cu diplomația rafinată a Românilor din vechiul regat, cari nu și-au perdut cu totul conștiința deprinderilor contractate din supunerea seculară când sub Slavi, când sub Turci, când sub Greci?

Aci este întrebarea. Suntem autonomi politicește și putem să ne ridicăm la autonomia morală în România Mare? Și avem dreptul de a trăi ca popor liber, stăpân pe destinele sale?

1) E o datorie de dreptate să amintesc cu aci deosebire, între aceștia pe d-l *P. Brătianu.*

Tob sebegoim harog

Restabilirea unui adevăr

Strălucitul advocat al cauzei jidovești, dr. W. Filderman, a acordat un interview ziarului „Viața Studențească", apărut în No. 3 al acestui ziar.

Reprezentantul statului jidovesc în Țara Românească printre alte inexactități, cari nu merită nici un răspuns, susține că faimoasa frază **„Tob șebegoim harog",** [1]) ar fi **inexistentă.**

Această afirmație a d-lui Filderman e o minciună grosolană.

Căci, existența frazei „Tob șebegoim harog", timp îndelungat desmințită de talmudiștii jidani, e azi recunoscută de chiar aceștia.

Iată ce zice în acest sens însuși ziaristul Horia Carp, membru în reprezentanța U. E. R., într'un articol publicat în „Curierul Israelit", anul XVI, No. 1, de Duminecă 7 Ianuarie 1923:

„Acest „Tob șebegoim harog" l'a rostit rabi Simon ben Jochai, care a trăit pe vremea de urgie pentru Iudei, a lui Hadrian".

Jidovii se desmint ei înșiși.

ST.

1) *Tob șebegoim harog* însemnează: *ucide pe cel mai bun dintre creștini.*

Mizerie cu... lustru

La căminuri și cantine s'au început, în mod nepriceput, lucrările unor aparente îmbunătățiri: îmbunătățiri de gropi astupate și ridicole suporturi de tacâmuri.

Fără simțul ordinei în care ar trebui făcute îmbunătățirile, *Centrala Căminurilor* greblează straturi de flori în loc să arunce desodorante în closetele defectuoase.

Utilizarea fondurilor în lucrări de podoabă inutilă, îndreptățește bănuelile cu care studenții suspectau promisiunilă — atât de mult țipate — de radicală îmbunătățire.

Insemnătatea fondului alocat dă totuș perspectiva unui traiu, dacă nu confortabil cel puțin mulțumitor. Cu toate astea, până acum la Cantină nu s'a putut percepe substanțialitatea îmbunătățirilor.

Ca mai înainte, clasice sosuri uniforme, cu grăbita periodicitate se servesc acum cu un strat pretențios de grăsime.

„Centrala Căminurilor" parcă desvinovățindu-se, trimite listele proporțiilor alimentare grafic sporite.

In ce privește higiena internă a căminului se lucrează numai pentru salvarea aparențelor.

Curățenia superficială, îndeplinită totuș în fiecare zi în grabă ca o formalitate, nu servește decât servitorilor să zică, că și-au făcut datoria.

Fondul mizeriei a rămas acelaș.

Respirația căminului se face în acelaș aer alimentat de exalațiunile izbitoare ale closetelor.

Locuirea în cămin, din cauza luptei pe care trebue s'o dai cu sgomotul și din cauza lipsei condițiunilor de muncă, devine cu timpul funestă.

Nici odihna unui pat moale și plăcerea unui cearșeaf alb nu le poți găsi la cămin.

Prin saltelele fără grosime, fiarele dure ale patului îmboldesc toată noaptea coastele anemice ale studenților.

E de mirare cum inspecțiile ce stopează la cămin și se isprăvesc după o plimbare pe coridoarele udate ad-hoc — se arată satisfăcute de ce s'a făcut.

Așa stând lucrurile preconizez formarea unui comitet reprezentativ al nevoilor studențești, alături de cel al delegaților, care să dea sfaturi și să controleze întrebuințarea ce se dă fondurilor de îmbunătățirea soartei în cantine și căminuri.

I. I. Cantonieru
student în litere

Jidovii și vânduții își strâng rândurile

Liga drepturilor omului

Liga drepturilor omului este noul copil — poate născut mort — al Adivorului, Presei, etc. comp.

Se putea oare o mai necesară ligă decât aceasta, acum când de toate drepturile se poate vorbi numai de ale adevăraților Români nu?! Nu mai încape nici o îndoială, că o asemenea ligă trebue să cuprindă tot ce este mai select în țara noastră. Și cine poate fi mai select, decât Rosenthalii, Fagurii, și toți subvenționații băncilor jidovești.

Poate chiar printre membrii nouei ligi vom vedea și pe toți apărătorii, falșificatorilor de diplome false dela Galați sau ai lui Max Goldstein dela Senat.

Și aceștia cu toții, vor putea striga, în această sălbatică Românie Mare: Până când nerușinații, sălbaticii de studenți creștini vor mai îndrăsni să ceară ca să li se asigure mai întâi lor și pe urmă oricăror jupâni, locul pe băncile tuturor școalelor românești? Până când se vor mai găsi magistrați români, cari cari să trimită la beciu pe al de Șloim, Burăh, etc, etc. cari au creat o industrie atât de fericită: a diplomelor false? Până când?...

Până când se vor mai găsi sălbateci Români, cari să strige că pier de foame, fiindcă țara lor este invadată de toți jidanii goniți de prin Polonia, Ucraina, etc?

Nu este așa că Liga Drepturilor Omului se impune mai mult ca oricând?

Buni Români, alergați cât mai repede și înscrieți-vă în ea! Jidanii din România Mare sunt în pericol moarte!

V. V.
Profesor

11 IUNIE 1848

— 75 ani dela revoluția bonjuriștilor —

Revoluțiunea din Februarie 1848, în urma căreia Franța devenia pentru a doua oară republică, nu putea să nu găseacă ecou în inimile atât de greu încercate ale Românilor din Moldova și Țara Românească, cari — după isgonirea Fanarioților — avură prea mult de suferit de pe urma Rușilor.

Relațiunile formale ale acestora cu Românii încep dela 1710 și deși tratatele încheiate opreau imixtiunea lor în afacerile interne ale Principatelor, la 1774 Rusia este recunoscută de Poartă ca protectoare oficială a intereselor Moldo-Vlahilor față de Turcia. Până la încheerea tratatului dela Acherman (1826) dreptul de legiferare al Principatelor este respectat.

La 1828 însă, ocupând militărește țările române, alcătuesc vestitul „regulament organic" — operă exclusiv rusească deși la întocmirea lui lucraseră și boeri români,

Dreptul de protecție pe care și-l luau Rușii, la adăpostul stipulațiunilor acestui regulament, era numai pretext de amestecare în conducerea Principatelor române, un mijloc de corupție, de subjugare politică și economică, de împedecare a desvoltărei morale și materiale a națiunei Moldo-Valahe.

Domnii Moldovei și Țărei Românești — în 1848 — oameni cari nu vedeau în domnie decât prilej de îmbogățire personală, aplicau, în administrația și politica țărei, litera regulamentului, ajutați la aceasta de câțiva boeri renegați.

La această dată însă, influența franceză începuse a pătrunde adânc în Principate iar fiii boerilor cu iubire de neamul lor plecaseră în Franța pentru a se forma în sensul noilor principii umanitariste pe cari le răspândea civilizațiunea franceză.

Ei împrumutară odată cu noua cultură și ideile revoluționare ale acelora cari în Februarie 1848 ridicaseră baricade pe străzile Parisului. Și nu se distruseseră încă aceste baricade, când, la Iași, fecioril de boeri veniți din Franța organizară o impozantă manifestațiune la palatul domnesc (28 Martie 1848) cerând abolirea regulamentului organic și intronarea unui regim al dreptății. Credeau entuziaștii de atunci că domnul va fi cu ei de data aceasta. Credeau, deși avuseseră ocaziunea să se convingă că Mihail Sturza era un incapabil, nedemn de a fi în fruntea unei mișcări atât de înălțătoare, căci de câte ori avea ocazia, spinarea lui se îndoia în fața cabinetului dela Moscova — un om care s'ar fi bucurat să scape de sub supravegherea rusească dacă nu s'ar fi temut „*că va cădea sub supravegherea mai riguroasă a unei țări cu adevărat constituțională*" (H. Desprez „La révolution dans l'Europe orientale" Paris. Au bureau dela Revue des deux mondes).

Prințul păru că aprobă cererile manifestanților, Prin viclenie și cu ajutorul lefegiilor albanezi dela Curte, capii mișcării sunt aruncații în închisoare sau exilați.

Astfel se termină în Moldova încercarea de emancipare de sub apăsătorul jug rusesc. Complecta nereușită a Moldovenilor nu d scurajă pe patrioții din Țara Românească, în care domnul George Bibescu — „*erou de roman cavaleresc*" — *sta nehotărît între capriciile protectoratului și cerințele partidei naționale* (Desprez).

Mai buna organizare a partidei patrioților valahi și nehotărîrea domnului erau două motive pentru cari oricine era îndreptățit să creadă că odată începută mișcarea la București, rezultatele ei vor fi altele decât cele ale mișcărei dela Iași.

La începutul lui Iunie se produce un atentat asupra lui Bibescu.

Trupele solicitate de Bibescu refuză să-l apere căci trecuse de partea celor ce la 11 Iunie (peste o zi) erau să fie revoluționarii de la 1848.

La 11 Iunie a izbucnii revoluția. Nici un strop de sânge nu s'a vărsat. Iată faptele:

In timp ce — la Islaz — I. Eliade Rădulescu, E. Golescu, Chr. Tell și un preot Șapca, după rezumaseră în 21 de puncte noua constituție menită să înlocuiască „*vremelnicescul regulament*" impus de Rusia, se pregătiau să pornească spre Capitală urmați de 2 companii de infanterie și un escadron de cavalerie, la București N. Golescu, C. Roseti, frații N. și C. Bălcescu și Gh. Magheru, în fruntea boerilor patrioți și a poporului, precedați de drapele cu culorile naționale, merg spre Palat strigând „Trăiască libertatea, trăiască Constituția".

Dau cuvânt lui Desprez:

„*La 23 Iunie (11 Iunie st. v.) un tânăr, uu copil, nepotul patriotului Magheru, se duse în târg și cetind cu voce tare o declarație a drepturilor redactată de poetul Eliad, afirmă că prințul a aderat la ea*".

Mulțimea îl urmează. Prințul surprins, ordonă deschiderea focului asupra mulțimei. Oștirea refuză. De nevoe Bibescu semnează Constituția cea noua. Ea cuprindea toate principiile revoluționarilor francezi adaptate la situațiunea țărei. Domnul se alegea pe 5 ani (In Franța pe 4 ani) Noul regim ce se instituia era, ca și în Franța republican. Dată fiind însă lipsa noastră de maturitate politică, republica țărei românești recunoștea suzeranitatea respectată a Sultanului iar influența rusească era exclusă cu desăvârșire în teorie.

Noul cabinet format avea pe: *N. Golescu* la Interne, *E. Golescu* la Justiție, *Eliade* la Instrucția publică, *Magheru* la Finanțe, *N. Bălcescu* secretar de Stat, *Gostache Rosetti* la poliție și pe *A. Krețulescu* la prezidenția Consiliului Municipal.

Dar, Bibescu — care numai de nevoe semnase Constituția — abdică la 13 Iunie. A doua zi boerii aleseră un guvern provizoriu, sub prezidenția mitropolitului, compus din N. și E. Golescu, I. Eliad, Chr. Tall, Gh. Magheru.

La 15 Iunie, o mare mulțime — din toate clasele societăței — se adună pe locul unde azi e piața Principesa Maria și împrejurimi și după ce ascultă cetirea celo 21 de articole din Constituția dela Islaz, jură că cu prețul vieței lor să o păstreze neatinsă. Acest loc a purtat mult timp numele de Câmpul Libertăței! Acum au rămas numai străzile 11 Iunie și Libertăței cari amintesc mișcarea patriotică dela 1848.

Revoluția această nu este importantă atât prin urmările ei (schimbarea de regim), cât prin ideile noui pe cari — influențați de revoluția franceză — le adoptă capii poporului. — Forma în care ei se adresează mulțimei este un decret al poporului, dintr'o dată trezit la o viață conștientă.

Dreptate — Frăție sunt cuvintele pe care le găsim în fruntea fiecărui act al timpului.

După prima încercare de emancipare a Românilor de sub jugul rusesc, încercare începută de domnul Tudor din Vladimiri dar rămasă fără nici un rezultat, revoluția dela 11 Iunie 1848 dă posibilitate poporului să se bucure 3 luni de binefacerile unui regim democratic constituțional.

Acum deabia străinătatea începe să ne cunoască; acum începe să se vorbească de unirea principatelor însă nu de a tuturor Românilor căci din paginile care vor urma vom vedea că ideia aceasta era privită atunci ca imposibilă de realizat, ca o nebunie.

Sămânța aruncată însă de această revoluțiune va da roade. Trezit la o viață nouă, poporul va acționa în așa fel încât numai peste 11 ani, ceiace se credea imposibil de realizat la 1848, va fi împlinit sub Vodă Cuza.

In articolul viitor, în continuare voi expune actele mai de seamă până în Septembrie 1848 precum și relațiunile țărei și conducătorilor ei cu străinătatea.

Grigorie Mich. Collaru.

Români,
Boicotați pe Jidani

VORBESC ADEVARAȚII STUDENȚI BASARABENI

Prin conștiincioasa și demna revistă basarabeană „*Gândul Neamului*", care apare în Chișinău, adevărații studenți basarabeni, își spun cuvântul.

Prima lor grijă — cum e și firesc — este de a protesta contra jidanilor din Basarabia, cari se pretind a fi cu binevoitorul concurs al presei jidovești din București exponenții voinței și mentalității tineretului basarabean.

Toată lumea cunoaște marele scandal făcut de presa jidovească împrejurul „comunicatului" așa zisului „Comitet central al studențimei basarabene", dar poate că nu toată lumea a înțeles că e vorba de o înscenare murdară, în care în dosul unei firme de principii pompoase, se ascundea tejghetarul perciunat care plătea întreprinderea.

In n-rul 2, anul IV, din 10 Iunie a. c. al revistei „Gândul Neamului", un student basarabean, (veritabil), exprimă în mod limpede adevărata mentalitate a tineretului basarabean.

Redăm în întregime articolul studentului basarabean:

Un congres al studențimei basarabene?

Ne aflăm oare în fața versiunilor fără temei, care atât de des duc opinia publică în eroare, sau avem în fața noastră o hotărâre, o deliberare luată cum se spune cu asentimentul nostru și pe care noi adevărații moldoveni de baștină nu o cunoaștem?

Ce congres? De cine sunt răspândite aceste idei?

Desolidarizare de cealaltă studențime?

Cum? Noi moldovenii, în care curge acelaș sânge și bate acelaș suflet ca la frații noștrii români de peste Prut, să ne îndepărtăm de întreaga studențime română?

Noi studenții moldoveni basarabeni, în asentimentul cărora vorbesc, să ne dăm în lături dela un sacrificiu când e vorba de salvarea nației noastre? *Nu! nu admitem astfel de trădare.*

Apar niște zvonuri nedemne pentru studenții adevărați moldoveni din Basarabia și cari sunt răspândite de către rătăciți, de veneticii sosiți acuma doi, trei ani de peste Nistru, aderenți samcvolnicului „Comitet Central al studențimii Basarabene", care nu este recunoscut de studenții basarabeni și în loc de mulțumire pentru toleranța lor în Universitățile noastre, pentru ideile ce le dau răspândirei, vin și ponegresc în modul cel mai infam studenții moldoveni,

Străinii din Basarabia, folosindu-se de majoritatea lor față de numărul adevăraților moldoveni, cari din cauza situațiunei nefericite de presiune și de apăsare a străinilor timp de un secol, n'au putut să ajungă la lumină, acești străini, vin și grăiesc în numele nostru al adevăraților băștinași fără să ne încunoștiințeze și pe noi.

Desigur că s'au temut de refuzul nostru categoric pentru astfel de luptă nedemnă și în cazul acesta noi, studentimea adevărată de moldoveni din Basarabia, interzicem celorlalți colegi basarabeni de a mai vorbi sau scrie prin jurnale în numele nostru.

Andrei Meghil
student agr. Cluj, moldovean din satul Nimoreni

Ne abținem dela comentarii mai largi.

Notăm însă că bine a făcut guvernul interzicând ținerea congresului studenților jidovi-basarabeni, consacrare a tendințelor separatiste și anarhice care îi animă.

Notăm iarăș cu bucurie ca reacțiunea sănătoasă și stăvilirea acelui curent, pornește dela adevărații studenți basarabeni.

Nu crede guvernul că sprijinirea efectivă a acestora ar fi o operă salutară și de înaltă prevedere?

Să opunem jidovilor-basarabeni pe moldovenii basarabeni puși în condiții de a învinge. **N. N. C.**

Să cinstim Armata

Un ofițer îmi spunea deunăzi:

„Domnule, sunt om de treabă, cu toate că sunt militar".

Sărman ostaș, care'ți închipuiai că vorbești cu vreun redactor dela presa așa zisă independentă, căci, dacă ai fi știut că sunt student român, ar fi trebuit să'mi spui din contră:

Domnule, sunt om de treabă tocmai pentru că sunt ofițer, pentru că am lăsat deoparte politica, afacerile și câștigurile grase și am îmbrățișat o carieră de muncă prost plătită".

Dar deși nu tocmai la locul ei, ce stare îngrijorătoare de lucruri trădează totuși această scuză a convorbitorului meu! Ce campanie de defăimare a armatei s'a dus, ce noian de colomnii au aruncat cei cari vor cu orice preț să rămânem descoperiți fie dinspre Nistru, fie dinspre Tisa — și mai ales, ce ușor au prins acele calomnii — ce bine au știut gazetarii perciunați să compromită o meserie pe care — din cauza firei lor lașe și egoiste — veșnic nu au putut-o suferi, încât astăzi, după războiul întregirii când armata noastră abia a eșit din botezul de foc, când nu există ofițer care să nu poarte pe piept comemorativa, un militar să'și ceară aproape ertare că e militar, că s'a sacrificat odată pentru țară!

Par'că văd in ziarele ovreești articolele cu titluri senzaționale: „Sălbătecia ofițerilor", „Enormul scandal provocat de un militar", etc., scoaterea continuă în relief a părților rele, ascunderea celor bune, generalizarea fiecărei greșeli, încercarea de a întinde asupra întregei armate rușinea câte unui militar nedemn, ascunderea și uneori calomnierea miilor de eroi cari au căzut, făcându-și datoria.

Aceștia formează oare armata țării, excrocii, casierii cari fug cu banii regimentului, scandalagii de prin cârciumi? După aceștia, pe cari i-au ales „**Adevărul**" și „**Dimineața**" ca tipi reprezentativi, ne vom judeca noi corpul ofițeresc?

Nu există pădure fără uscături, și în armată au fost și mai sunt elemente rele, dar ele se vor rări (celebrul moș Teacă a și ajuns o figură din trecut), între orășeni militarul și-a perdut din prestigiul lui puțin ridicol dinainte de răsboiu, dar la sate, țăranul, care a luptat pe front și n'a aflat încă de apariția noului organ din capitala, „Presa", îl respecta pe fostul său comandant ca și mai înainte.

Aducă'și fiecare dintre noi aminte, gândească-se la cunoscuți, la rude, la foștii săi șefi sau camarazi, și să declare sincer; câți dintre aceștia au furat sau au bătut cetățeni pașnici și de câte ori, dimpotrivă, n'a găsit printre ei oameni de caracter și patrioți cum nu se mai întâlnesc în alte clase sociale? Și dacă uneori nu se pot de părți bunii de răi, este tocmai pentrucă, în fața ostilității generale, ofițerii se simt ca uniți între ei; temându-se de gălăgia ziarelor, se cred datori să-l acopere pe cel care greșește. La rândul lui, civilul, zăpăcit, vede în ori ce militar pe scandalagiul descris de un ziarist exasperat, și astfel o prăpastie se sapă între țară și armată.

Aceleași lovituri cari s'au dat studențimei se dau acum armatei, se încearcă discreditarea ultimilor cari mai poartă în piept iubirea de țară, dărâmarea acelui corp care încă își mai jertfește voința și munca pentru „patrie", cum făceau în Sparta cea veche până la unul, toți cetățenii. In fața acestor fapte suntem datori să nu privim pe militari cu un dispreț cules dinainte din povestirea exagerată a isprăvei făcută de cine știe ce zăpăcit, iar ofițerul e dator, când vede o greșală la vre-un inferior sau camarad să nu închidă ochii, să pedepsească fără milă, iar dacă lucrul se va afla și vor urla ziarele, să-și spună:

„Cel ce scrie acolo e Moise Swartz care la Mărășești mi-a dezertat la inamic, sau Leibu Weiss, pe care l'am găsit în tranșee leșinat de frică. Eu mi-am făcut datoria și insultele lui nu mă pot atinge".

Radu Goruneanu

Pentru restabilirea adevărului

— Scrisoarea d-lui Vasiliu Bolnavu —

Domnule Redactor,

Am onoare a vă ruga să binevoiți a insera în ziarul d-v., următoarele rânduri, ca un răspuns interpretărilor eronate ce s'au dat de către unii, operei de binefacere ce am întreprins.

Dacă nu am răspuns până în prezent criticilor și atacurilor la cari s'au dedat unele ziare împotriva mea, este că sunt departe de a dori orice publicitate în privința binefacerei mele. Nici când am luat hotărârea înfăptuirei căminului studențesc, nu m'am adresat presei spre a da acest lucru publicităței și nici azi nu ași fi recurs la acest procedeu dacă afirmărilor neadevărate și rău voitoare de până acum nu li s'ar fi adăogat o nouă inexactitate, aceea că ași fi făcut demersuri pe lângă ziarele cari m'au atacat, spre a le cere să înceteze campania ce duc împotrivă-mi, nu știu pentru ce motiv.

Chiar azi nu-mi stă în gând să polemizez cu detractorii operei mele, doresc numai lămurirea publicului în privința demersurilor ce au urmat până acum, pentru înfăptuirea căminului destinat studenților.

Adresa ce am făcut Ministerului de Instrucțiune Publică la 27 Decembrie 1922 sună astfel:

„Insuflețit de dorul pentru binele obștesc, am luat inițiativa, față de sufletul vremii, ca din propriile mele fonduri să construesc un cămin studențesc, în care cel puțin 100 studenți români, să-și găsească aci sprijinul necesar pentru învățătură și dobândirea isvoarelor de muncă".

Mai departe, în petițiunea mea am rugat ministerul ca în dorința ce am ca localul să corespundă cerințelor edictate de legile și regulamentele școlare în vigoare, să ordone întocmirea planurilor și devizelor referitoare acestei clădiri, De asemenea, cum d-nul ministru aflase deja prin uu amic al meu că doresc să înfăptuiesc un asemenea cămin și îmi oferise punerea la dispoziție în mod gratuit a unui teren al Statului, în petițiunea mea refuzam această primire gratuită și rugam ministerul să destine un teren potrivit pe care însă să-l plătesc din fondurile mele personale.

Iată motivele care m'au îndemnat să fac această petițiune ministerului și pe care nu eu am dat'o publicităței,

De atunci am insistat în nenumărate rânduri pe lângă minister spre a mi se desemna locul ce urma să cumpăr pentru construcția căminului meu, neobținând totuși nici un rezultat definitiv până la începutul lunei Mai cu toată bună-voința de care ministerul s'a arătat însuflețit. Cum însă deși nu îmi luasem nici un angajament cu dată fatală în ce privește epoca începerei construcțiunei, ținând seamă de vremurile grele prin care trece studențimea noastră și nevrând să pierd campania de construcție a anului acesta în dorința mea de a pune cât mai curând căminul la dispoziția studențimei; am început personal tratative pentru cumpărarea unui imobil clădit gata.

Dintre imobilele disponibile am găsit că cel mai propriu scopului urmărit, având în vedere mărimea localului și situația sa în centrul Capitalei și în imediata apropiere a facultăților, ar fi imobilul Soc. „*Dacia-România* din *Piața-Amzei No. 5*, așa că m'am decis să cumpăr acest imobil și să fac societății proprietare, în acest scop prima mea ofertă verbală la începutul lunei Mai.

Tratările au urmat aproape o lună, de oarece fiind la mijloc o Societate Anonimă, chestiunea trebuia discutată în prealabil în comitetul și consiliul societății.

Hotărârea Consiliului Soc. „Dacia-România" mi s'a comunicat pe ziua de 9 Iunie, când am și depus acoperirea prețului imobilului, 9.200,000 lei, parte în numerar iar restul în mod provizoriu, până la autentificarea actului, în hârtii de valoare.

Cumpărarea deci este definitivă prin depunerea prețului, iar dacă actul autentic nu s'a încheiat până acum este că voiesc ca el să se facă pe numele însăși al Fundației, imediat ce va fi recunoscută drept persoană morală, de către Corpurile Legiuitoare.

Am luat de asemenea măsurile necesare pentru evacuarea, amenajarea și mobilarea căminului, așa ca să poată în cel mai scurt timp fi utilizat pentru scopul urmărit.

Din cele de mai sus se poate vedea că punerea acestui cămin la dispoziția studențimei nu era condiționată de nici un avantaj pentru mine personal din partea Statului. De altfel nu am nici un proces cu Statul și nici o cerere de despăgubiri, așa că svonul lansat de unele ziare că așteptam să încasez dela Stat o sumă de 60—80 milioane, din care apoi să fac donațiunea, este de domeniul celei mai rău voitoare fantezii.

Că suma donată ar fi provenit din câștiguri realizate din permise de export este de asemenea absolut inexact, de oarece nici odată nu am cerut și nu am avut vre-un asemenea permis și desfid sa mi se dovedească contrariul.

Am făcut deci această operă de binefacere, nesilit de nimeni și neurmărind personal nici un avantajiu de nici un fel, ci numai pentru ajutorarea studențimei române în care punem cu toții speranța pentru înfăptuirea unui viitor cât mai strălucit pentru țara noastră.

De altfel atât studenții cât și lumea oficială, adică cei pe care îi interesează direct această danie a mea. nu au facut în nici un moment vre-un gest de neîncredere sau nerăbdare, dat fiindcă ei au fost continuu în curent cu toate demersurile ce am făcut în favoarea lor.

Iată ce aveam de spus pentru deslușirea celor ce au putut fi induși în eroare. Imi permit însă să observ că în vremurile grele de azi când se simte așa de mult nevoia inițiativelor particulare în folosul binelui obștesc nu este nici frumos, nici util de a descuraja prin bârfeli și critici, gesturile generoase ce s'ar mai putea ivi în folosul celor ce duc lipsă.

Aceasta, bine înțeles, dacă campania dusă cu referire la donația mea nu urmarește alte scopuri.

Sperând să dați publicităței în ziarul d-v. cele ce preced, vă rog, Domnule Director, să primiți asigurarea deosebitei mele considerațiuni.

C. N. VASILIU

Un denunț și-un protest

Primim spre publicare următoarele cari dacă nu ne mai surprind, nu rămân însă mai puțin o rușine pentru cei ce le patronează:

Societatea Național - Culturală „*Crișana*" din *Cluj*, a hotărât înființarea unei biblioteci poporale în comuna București din județul Hunedoara, delegând în acest scop pe Domnul Ștefan Pașca, student în Litere.

Delegatul nostru — fiind proclamată starea de asediu — a cerut aprobarea Preturei din Brad. Drept răspuns a primit jandarmeria ca să revizuiască cărțile, permisul însă nici până azi, cu toate că „*nu s'a găsit nimic copromițător*".

Rămâne să judece toți Românii cinstiți, dacă este admis ca un prim pretor să ia în bătae de joc o societate culturală ordonând jandarmeriei revizuirea cărților, și se i-se denege permisul pentru înființarea unei biblioteci poporale.

Secretar General:
Drd. Jurca

Președinte:
Dr. Victor Gorman

Români,
Boicotați pe Jidani

Festivalul Românesc din Liége

După cum am anunţat, Studenţii Români din Liége au organizat un mare festival artistic. Reuşita s'a datorat numai bunei înţelegeri, muncei şi sacrificiului material al celor 30 de studenţi săraci, cari cu concursul poetului Cincinat Pavelescu, pianistului Gr. Alexandrescu, violonistului C. Bobescu, D-nei Alice Viardot Pavelescu şi D-rei Maria Lascar *au arătat că se poate când se vrea, şi fără protecţie şi fără efigii oficiale, numai cu suflet şi bună înţelegere.* **Oficialitatea românească din Belgia a fost singura piedică în această cinstită activitate studenţească.** Concursul dat de presă şi autorităţile belgiene, ar trebui să fie privite ca un exemplu şi totodată o ironie de către aceşti neînţelegători ai rosturilor lor.

Beneficiul material al serbări a fost vărsat fondului orfanilor de răsboi belgieni, studenţii voind prin aceasta să dea dovadă de o completă desinteresare materială. făcând totodată o faptă generoasă.

Au luat parte la această manifestaţie Românească, Guvernatorul provinciei Liége, Bourgmestrul oraşului, Echevinul Instrucţie, şi artelor, mai mulţi profesori universitari, toţi reprezentanţii presei locale, prelaţi, industriaşi, studenţi etc. etc.

Intr'o scurtă cuvântare, *poetul Cincinat Pavelescu* a salutat Liégeul. A făcut un scurt istoric al României şi dând câteva indicaţiuni asupra Fondaţiei Culturale „*Principele Carol*" al cărui reprezentant la Paris este, a arătat dorinţa pe care România o are de a strânge legături de prietenie cu Belgia şi cum în acest sens Fundaţia îşi va da toată silinţa ca prin manifestaţiuni de ordin cultural şi artistic să desăvârşască aceasta. *Studenţimea română va forma aparatul intermediar.* Poetul a spus apoi versuri de Elena Văcărescu, Minulescu, D-ra Donici, precum şi de ale sale.

Pianistul Grigore Alexandrescu a repurtat un mare succes în două bucăţi de Schumann şi două de Alheniz.

D-na Viardot-Pavelescu a cântat bucăţi străine şi româneşti de Xavier Leroux, Henry Février, Gutchauinoff, Haydn, Enescu, Alfred Alexandrescu, Dima, Ştefănescu şi Stan Golestan. Cu o voce puternică de contraltă şi având o şcoală admirabilă, marea cântăreaţă a fost entusiast ovaţionată de public.

Violonistul C. Bobescu a cântat sonata în *re* major de Händel, „Chansson Louis XIII" de Couperin Kreisler şi „Variations sur un thème de Corelli" de Tartini-Kreisler. Mânuind arcuşul cu multă franchetă şi redând cu virtuositate concepţia unui Händel sau Kreisler, artistul şi-a binemeritat aplauzele şi elogiile aduse de întreaga asistenţă şi presă.

Amândouă părţile din program au fost terminate cu câte un dans rithmic, executate de *D-ra Maria Lascar*. Prima cu „Anitra" şi a doua cu „Danse Hongroise" de Brahms. Tânăra şi frumoasa artistă coreografă a obţinut un succes demn de talentul său.

Cu ocazia acestui festival, întreaga presă a avut coloane lungi şi pline de simpatie la adresa României.

Studenţii Români sub auspiciile Fundaţiei Principele Carol" au făcut primul pas pe calea activităţei ce şi-au propus să depună, în sensul unei strânse legături de prietenie între Belgia şi România.

—„Iată internaţionalism care cu toate că e permis de conducătorii noştrii, nu e mai puţin de bun efect"—, spune „La Walonie" organul partidului socialist de aici, referindu-se la activitatea studenţilor români în general şi la festivalul organizat de ei în particular.

Liége. Valeriu Gh Mugur

Pentru studenţii în Litere şi Filosofie

D-l N. N. Creţu preşedintele soc. studenţilor în Litere şi Filosofie îşi va depune mandatul în cursul săptămânii viitoare. Membrii comitetului sunt rugaţi a lua contact cu d-sa; de asemenea oricari dintre membrii soc. cari au a-i comunica ceva sau cari au datorii către societate.

Adunarea generală va fi anunţată la Universitate şi la căminul Sf. Voevozi.

UN MANIFEST

A apărut în presa evreiască, atât de ospitalieră cu tot ceeace îşi propuse să lovească în coastele solidarităţii noastre, „*un manifest de principii*" semnat de un grup de studenţi.

Un manifest şi încă de principii, foarte frumos.

Că a apărut numai în presa jidovească, nu ne miră şi nu ne mai miră de când un redactor al „Viitorului" ne-a povestit cum pe timpul celor mai tragice momente prin care trecea întreaga studenţime a ţării, prezentându-se la acel ziar 2—3 inşi (studenţi) cu un manifest de „desolidarizare", nu şi-a putut reţine indignarea şi le-a spus: „*Chiar dacă d-v. aţi avea toată dreptatea şi deşi nouă* (gazetă guvernamentală), *ne-ar folosi mult „manifestul" d-voastră, totuşi judecând ca om de cinste găsesc că ceeace faceţi nu e nici civic, nici moral, ci e laş şi ruşinos!*"

Manifestul de „desolidarizare" a apărut a doua zi în „Adevărul", Dimineaţa", „Lupta", etc.

Printre semnatarii manifestului de „*principii*" de astăzi, vedem şi pe cei ai manifestului de „desolidarizare".

Să tragem de aci concluzia firească? Nu pentru toţi cei de acum, între aceştia stimăm pe câţi-va, cari chiar dacă nu au fost alături de noi, au stat retraşi într'o leală şi onorabilă expectativă.

Ni se afirmă de către unii că se găsesc semnatari ai acestui manifest fără s'o ştie; alţii că au semnat prin surprindere.

Nu pentru aceştia vorbim, ci pentru cei câţiva studenţi buni cari fără calcule şi rezerve au semnat acest manifest.

Dacă acasta e un manifest de „principii", principii nu vedem nici unul şi nici prea multă demnitate nu vedem încă.

Le contestăm a vorbi de „mişcarea noastră" şi de „doleanţele noastre", când ei înşişi pot recunoaşte că nu au participat la ea.

Găsim destul de trist ca primul „principiu" să fie „complectarea lucrărilor şi acordarea examenelor". Prea interesat, prea egoist.

Nu s'au gândit ei oare deloc la miile de studenţi din Cluj, Cernăuţi, Iaşi, cari au universităţile închise?

Şi când vorbesc de restabilirea raporturilor de colegialitate ei înţeleg şi pe „colegii" Evrei?

Spre cinstea câtorva dintre semnatari, noi refuzăm a crede această monstruozitate. Ar fi prea de tot ridicul.

Dar poate că în chip greşit au intitulat „manifest de principii", ceeace nu e în realitate decât un formular de revendicări, de dezi-derate, la rigoare chiar un plan de acţiune, oricât de incomplet, oricât de slab expus şi de vag.

In acest caz, am fi fericiţi dacă în spatele acestui plan de acţiune, ar sta ca un reazim puternic, o organizaţie bună, trainică, de oameni convinşi şi încercaţi în luptă.

Dar cum acest lucru nu există, îi rugăm să se întrebe: La ce bun? Vorbe? Dar de vorbe e toată lumea sătulă.

Unde e spiritul nou, reformator, care să însume toate speranţele generaţiei tinere şi care să ofere şi garanţia realizărei lor. Unde? De sigur că nu în pomenitul manifest de „principii".

Noi, cei cari am luptat şi ne-am sacrificat în mişcarea studenţească, să se ştie de către oricine că nu suntem nişte încăpăţânaţi îndoctrinaţi într'o atitudine. Mai mult, putem admite chiar o verificare a obiectivelor noastre, dacă se va găsi necesar, şi ni se va dovedi printr'o argumentare serioasă şi de convingeri cinstite.

Suntem primii cari în numele intelectualităţii pe care o reprezentăm, să protestăm împotriva încătuşărei „individualităţilor„ când acestea sunt reale, nu aparente, sterpe şi înfumurate.

La muncă chemăm şi noi studenţimea. Dar nu pe oricine e înscris în Universitate. Şi să se mai ştie că dela postul unde suntem, noi nu vom dezerta şi nu vom slăbi. Onoarea studenţimei noi o reprezentăm.

SITUAŢIA LA UNIVERSITATEA DIN CLUJ

Rectoratul cu adresa No......... 1923 comunică facultăţilor decizia senatului din 8 Iunie 1923.

D-le Decan,

Am onoare a vă face cunoscut că punându-se în discuţie chestiunea examenelor şi a validării anului şcolar curent, Senatul Universitar, ascultând rapoartele celor 4 facultăţi, a luat în această privinţă în şedinţa dela 8 Iunie 1923 următoarele hotărâri:

Se recunoaşte frequenţa tuturor acelor studenţi care au urmat cursurile.

Studenţii care n'au urmat vor fi obligaţi să asculte cursurile de complectare ce urmează a fi instituite.

Se admite seziune extraordinară de examen în luna Ianuarie 1924.

Privitor la cursurile de complectare şi la seziunea extraordinară de examen, vor decide consiliile facultăţilor.

Rog să luaţi măsurile cuvenite în sensul acestei hotărîri.

Rector (ss) Iacobovici

FACULTATEA DE ŞTIINŢE

AVIZ

Se aduce la cunoştinţa D-lor studenţi şi D-relor studente, hotărîrea Consiliului profesoral din şedinţa ţinută în 30 Mai a. c. cu privire la validarea anului şcolar 1922/23.

Domnii studenţi se vor conforma întocmai.

Cluj 13 Iunie 1923.

Decan (ss) **Al. Ostrogovich**

COPIE

Luându-se în discuţie chestiunea validărei anului 1922/23, Consiliul Profesoral a adus următoarele deciziuni.

1. Pentru a nu se pierde acest an şcolar, profesorii vor face lucrări practice sau cursuri de complectare a materiei din anul şc. 1923/dela 15 Oct. până la 15 Noembrie 1923.

2. Pentru studenţii care au urmat semestrul II, supunându-se deciziei Senatului Universitar, se va recunoaşte poate frequenţa semestrului II.

3. Pentru studenţi care nu s'au supus acestei deciziuni se va recunoaşte sem. II numai dacă vor urma regulat cursurile practice de complectare care se vor face în Octombrie şi Noembrie.

4. Semnarea indexului pentru sem. II se va face pentru toţi studenţii din categoriile 2 şi 3 numai în Noembrie 1923.

5. Examenele asupra cursurilor făcute în anul acesta se vor trece într'o seziune extraordinară în Ianuarie 1924 şi numai de către studenţii cărora li s'a recunoscut prezenţa ambelor semestre ale anului 1922/23.

6. La aceste examene, se va cere toată materia şi toate lucrările practice care s'au cerut în anul şcolar 1921/22.

7. Studenţii care au fost înscrişi la Universitate în anul 1922/23 vor fi înscrişi în Oct. în mod provizor tot în anul în care se găsesc şi numai dupa frequentarea încheerei semestrului vor fi trecuţi din oficiu în anul şcolar următor.

8. Seziunea extraordinară de examene din Oct. 1923 este rezervată exclusiv numai pentru examenele în vacanţă din materiile anilor precedenţi.

9. Facultatea de ştiinţe începe cursurile ordinare pentru anul I la 15 Oct. iar pentru anul II şi III la 15 Noembrie 1923.

10. Toate aceste măsuri binevoitoare luate de consiliul Facultăţei sunt condiţionate de stricta aplicare a regulamentului de ordine şi disciplină universitară.

D-l Candrea

D-lui profesor *Candrea* i-am păstrat întotdeauna stima pe care o merită munca şi meritele ştiinţifice ale D-sale.

Totuş, D-l Caudrea, deşi anumite considerente i-ar fi impus multă rezervă a găsit cu cale să ne jignească.

Acum o săptămână, aflându se într'o voioasă societate la restaurantul Ştefănescu din Bulevard, un student care nu-l cunoştea, şi-a permis a-i oferi „*Cuvântul studenţesc*".

Manifestând multă surprindere, D-l Caudrea, după ce l-a întrebat dacă e student, a refuzat ziarul spunând că „*îi este ruşine când vede studenţi pretându-se la vânzarea unui astfel de ziar, mai ales că fiind în compania unor profesori francezi, ce idee şi-ar putea face aceştia de studenţimea română*".

Că D-l Caudrea ne judecă astfel e firesc şi nu ne miră.

Dar că manifestă public acest lucru şi ce apostrofă, nu ne dă voe D-sa ca „din anumite considerente", să fim foarte surprinşi?

Din nevoile Satelor

Lipsa de medici la ţară

Lipsa de medici la ţară, constitue unul dintre marile neajunsuri pe care trebue să-l înlăturăm cât mai grabnic.

Sate şi plăşi, lipsite de cel mai mic ajutor medical, sunt lăsate, ca în timpurile primitive, pradă oricărei contagiuni. Şi dacă rezistenţa ţăranului este eficace, faţă de unele boale, apoi ea este complect nulă faţă de sifilis, cea mai teribilă, prin contagiunea şi urmările ei.

In colţurile cele mai ascunse ale munţilor unde ţăranul era aproape totdeauna sănătos, sifilisul a pătruns, purtat de armatele, care şi-au avut drumul pe acolo, în timpul răsboiului.

In timp ce la oraşe, nu există stradă aproape fără un medic, la ţară, poţi merge sute de chilometri, până să dai de un dispensar păcătos, cu un agent sanitar, şi rare ori cu câte un medic.

Lipsei acesteia, i se datoreşte, repezeala cu care se întinde sifilisul la noi.

Şi n'avem medici de plasă, pentru că acolo nu va pleca nici odată un orăşean deprins cu asfaltul, teatrele şi traiul bun dela oraş. Elemente dela ţară avem puţine, pentru că luxul de a studia 6 — 7 ani nu şi-l poate permite ori cine, ci numai acel care se simte în stare să ducă cheltuelile atâtor ani de studiu după liceu.

Ajutorarea elementelor româneşti dela sate, se impune în prima linie, pentru a avea cine să se reînapoeze la sate.

Studenţii vin la oraşe. Lipsa de locuinţe şi traiul scump îi obligă să-şi aleagă cariera cea mai scurtă. Degeaba ridică ministrul Instrucţiei taxele la drept, căci tot mai puţin îl vor costa pe student, trei ani la drept decât 6 la medicină, şi tot acolo numărul lor va fi mai mare.

Ce trebue să facem?

Nu cu taxe prohibitive vom îndemna pe bacalaureat să intre la medicină în loc să se înscrie la drept. Să i se dea putinţa studentului medicinist să poată trăi şi să poată studia. *Pentru facultatea de medicină din Capitală care numără 3000 de studenţi, abea 55 de locuri pentru studenţi sunt în cămin.* Adică 55 de studenţi nevoiaşi, vor pleca de unde au venit, la ţară. Dacă ar fi locuri mai multe în cămin, mai mulţi studenţi dela ţară s'ar înscrie la medicină, înhămându-se la atâţia ani de studiu şi în urmă s'ar duce să aibă grijă de sănătatea satelor.

Soc. studenţilor în medicină din Bucureşti e hotărâtă să înceapă clădirea unui local, în care să se facă un cămin pentru studenţii medicinişti, dorind să sprijine astfel elementul românesc care a început a fi în minoritate. Socotim că astfel s'ar putea da satelor ceeace le trebue: medicii cari lipsesc.

Soc. studenţilor în medicină a facut un apel către public, în cest scop.

I. Simionescu

CETĂŢENI AI ROMÂNIEI MARI

Vouă vi se adresează, cenacul de afaceri naţional-culturale, cuibărit în pavilionul Lukianoff, în pitorescul Cişmegiu.

Că şi-au lărgit sfera de acţiune şi pentrucă lucrează în stil mare sunt de felicitat.

Ingeniozitatea lor e neîntrecută. „Numai cu 5 lei — citiţi (cinci lei)" puteţi câştiga o limuzină sau nişte perle, un costum extra sau o maşină de cusut „Singer". Toate numerile câştigătoare — Loteria nu e făcută decât ca să fie bine şi tot românul să prospere.

Iniţiatorilor acestei grandioase opere de „*refacere*" personală li se va ridica poate şi un monument.

Nu va figura acolo, însă, nici numele nici osanalele studenţimei. Pentrucă studenţimea nu-i cunoaşte (pentru a nu arăta aşa cum îi cunoaşte), îi repudiază, se leapădă de el.

Autorităţile sunt oarbe, sau se lasă a li se asvârli cu praf în ochi?

INFORMAŢIUNI

STUDENŢEŞTI

PRAHOVA.

Studenţii cercului Prahovean continuă harnica lor activitate în vederea înfiinţărei unei cantine, care încă dela toamnă să le uşureze existenţa atât de grea în Capitală.

In acest scop, ei au dat Sâmbătă 16 cor., o *chermeză* în parcul „*Carpaţi*" din Ploeşti.

Buna organizare a acestei serbări, voioiciunea şi antrenamentul tineresc cu care au ştiut s'o anime, a făcut spre mulţumirea generală, ca succesul moral obţinut, să fie desăvârşit.

Beneficiul material a fost de 20.000 de lei.

In munca depusă cu acest prilej, muncă la care au participat toţi studenţi din localitate, notăm contribuţia d-lui *Chirică Vintilă*, preşedintele cercului, a studentului *Petrică Nicolescu*, precum şi inimosul concurs ce l'au dat d-şoarele *Grigorescu* şi *Valeria Ionescu-Lungu*. Prefectul judeţului, d-l *Spirea Sorescu*, care a dat 30.000 lei, pentru scopul arătat, a dovedit şi cu acest prilej binevoitoarea lui solicitudine pentru studenţi.

Iată că—pe ici, pe colo—se mai desminte tradiţionala neînţelegere şi obişnuita nepăsare oficială.

Pe această cale mulţumim şi excepţionalului prefect şi publicului ploeştean.

MUSCEL.

Mare serbare naţională.— Cât de rodnică este în rezultate, propaganda culturală la sate, bine organizată şi atrăgător făcută, au putut-o constata cu prisosinţă cei cari au participat la serbarea dată în ziua de 3 Iunie a. c., în comuna *Domneşti*, din jud. Muscel.

Serbarea a fost dată de seminarul teologic din Curtea de Argeş, sub îngrijirea studenţilor musceleni.

Elevii seminarişti şi studenţii au fost primiţi şi găzduiţi cu căldură.

Au participat părintele Duminecă, protoerul jud. Argeş, părintele Mihai Chiriţă, directorul seminarului, însoţiţi de mai mulţi profesori.

Invitaţi foarte numeroşi din comunele învecinate, învăţători, preoţi, fruntaşi, săteni, etc., precum şi delegaţi oficiali din partea studenţimei şi a autorităţilor.

Serbarea a început la orele 4 p. m., cu conferinţa d-lui profesor *V. Ionescu*, tratând „*Despre importanţa datinelor noastre*".

Apoi s'a jucat „*Nodul Gordian*" al d-lui *Valjean*; au urmat recitări şi coruri, etc., etc.

După reprezentaţie a vorbit directorul seminarului, *Păr. M. Chiriţă*, mulţumind pentru primire şi arătând datoria tuturora de a contribui la ridicarea populaţiei rurale.

Din partea cercului studenţesc, d-nul *Victor Frigură*, a arătat că studenţimea luptă azi pentru ca fiii sătenilor, să poată ajunge la învăţătură.

Serbarea s'a încheiat prin inimoasa cuvântare a studentului *Petre Ionescu-Muscel*, preşedintele serbării, care arată că astfel de serbări culturale la sate, vor izgoni pe demagogii tuturor partidelor. Studenţimea trebue să lupte pentru îndepărtarea politicei distrugătoare dela ţară, înlocuind-o cu lumina învăţăturii.

D-sa sfârşeşte arătând că numai ridicând ţărănimea la locul pe care îl merită în Stat, vom putea asigura stăpânirea noastră deplină asupra ţării. Ridicarea aceasta trebue făcută prin cultură şi aci e chemarea tineretului universitar.

Serbarea s'a terminat la orele 8.

La orele 9 jum. a început balul dat de către studenţi, cu foarte multă lume şi foarte multă voe bună.

BACĂU.

Dela cercul studenţesc primim spre publicare din partea vice-preşedintelui cercului studenţesc băcăuan, spre lămurirea celor interesaţi, următoarele:

Subsemnatul, vice-preşedinte al cercului studenţesc băcăuan, am depus la Banca de Scont a României, suma de lei trei mii optzeci, pentru construirea de căminuri studenţeşti.

Suma a fost strânsă pe liste de subscripţii, lansate de cercul nostru, dela:

Cooperativa „Unirea", Bacău	2000 lei
Cercul „Tinerimei" Bacău	1000 „
N. Borş	40 „
D. Iorga	20 „
E. Brătescu	10 „
***	10 „
Total	3.080 [illegible]

Sumele subscrise şi nepublicate, vor fi publicate în numărul viitor, de d-l Valeriu Vartires.

In acelaş timp mulţumesc în numele cercului nostru, tuturor acelora cari au contribuit la strângerea sumei, asigurându-i că au făcut o operă naţională şi au dat un frumos exemplu.

Dan Manolescu.

Chitanţa emisă de Banca de Scont, pentru suma de trei mii optzeci lei, ne-a fost prezentată la redacţie.

Toţi studenţii cari ne-au dat concursul lor preţios în vinderea ziarului, sunt rugaţi a trece pe la ad-ţie, pentru a li se face unele comunicări importante.

Cei cari mai au sume de depus sunt rugaţi să se conformeze de urgenţă.

D. *Aurel Kandel*, fost casier al soc. studenţilor în Litere şi Filosofie, este insistent rugat a trece pe la preşedintele societăţii, pentru chestiuni cari privesc societatea.

Recomandăm călduros cititorilor noştrii revista „*Ţara Noastă*", care apare la Cluj în fiecare Duminică, sub direcţia d-lui *Octavian Goga*

La tipografia „Steaua", sub îngrijirea unui bun prieten al studenţimei, se tipăreşte piesa „*Visuri studenţeşti*", dramă în trei acte datorită d-lui *Petre Ionescu-Muscel*, student în Drept. In numărul viitor vom publica o scenă.

D-nii *Liviu Rebreanu* şi *Mihail Sorbul* au fost aleşi membrii ai Ateneului Român.

Totuşi presa jidovească, nu le-a trecut numele în lunga listă de membri pe care a publicat-o. De ce?

Explicaţia e uşoară. Mai resimt încă usturătura ironiilor din „*Piciul*" şi înţepăturile dureroase ale „*Săgetătorului*.

Insignele studenţeşti se împart la Comitetul Central în fiecare zi între orele 3—6 p. m.

D. profesor Gusti a găsit de cuviinţă în ultima sa prelegere de sociologie, publicată cu poză în „Dimineaţa" să atace mişcarea studenţească.

Vom reveni cu amănunte dureroase.

Desminţirea unei calomnii

Curierul Israelit No, 21 din 3 Iunie a. c. sub titlul „O păţanie nostimă", pretinde că studentul în medicină, Dumitru Marinescu-Slatina Vice-Preşedinte al Societăţii studenţilor în Medicină din Bucureşti şi membru în „Comitetul central de conducere", ar fi nici mai mult, nici mai puţin decât... jidan.

Comitetul Societăţii studenţilor în medicină din Bucureşti, ţine să desmintă cu indignare această stupidă afirmaţiune, care tinde să producă zăzanie în sânul „Comitetului Central".

D-l Dumitru Marinescu-Slatina, care a fost menţinut arestat timp de o lună la Văcăreşti pentru convingerile sale antisemite, **a dovedit cu acte legale membrilor din Comitetul Societăţii studenţilor în Medicină că D-sa e român prin naştere şi de religie creştină ortodoxă.**

Afirmaţiunea foii jidăneşti, că D-l Dumitru Marinescu-Slatina e uşor de recunoscut **după faţă** că e Evreu, ne face să râdem. Noi ştiam până acum că în altă regiune decât la faţă există caracterul indelebil de mozaic. Talmudul chiar spune categoric şi foarte clar că; **orice netăiat este de alt neam** şi cel de alt neam ca şi păgânul e tot una. (Tractat Berachoth, folio 47 citat în articolul „Morala Talmudului" „Cuvântul Studenţesc" No. 18).

Inscenarea jidovească e de data aceasta cel puţin **ridicul**ă".

Cine reprezintă „Cuvântul Studenţesc"

Reprezentanţii autorizaţi în orice chestiuni faţă de autorităţi şi public sunt numai d-nii:

N. N. Creţu prim redactor; C. M. Răpeanu şi I. Lăzărescu secretari de redacţie, pentru partea redacţională. D-l E. Savinescu pentru ad-ţia ziarului şi D-l Del-Neve pentru chestiunile privitoare la casierie.

Tipografia „STEAUA", strada Vasile Lascar, 40 bis.—Bucureşti.

Girant responsabil: EUGENIU BUŞILĂ